

NOVÁČEK

SKAUTŮ A SKAUTEK

SKAUTSKÝ ZÁKON

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
8. Skaut je veselý myslí.
9. Skaut je hospodárný.
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.

1. Skautka je pravdomluvná.
2. Skautka je věrná a oddaná.
3. Skautka je prospěšná a pomáhá jiným.
4. Skautka je přítelkyní všech lidí dobré vůle a sestrou každé skautky.
5. Skautka je zdvořilá.
6. Skautka je ochránkyní přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skautka je poslušná rodičů, představených a vůdkyň.
8. Skautka je veselá myslí.
9. Skautka je hospodárná.
10. Skautka je čistá v myšlení, slovech i skutcích.

SKAUTSKÝ SLIB

Slíbuj na svou čest, jak dovedu nejlépe:
sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
duší i tělem být připraven/a pomáhat vlasti i bližním.

Slib lze doplnit dobrovolným dodatkem:
K tomu mi pomáhej Bůh.

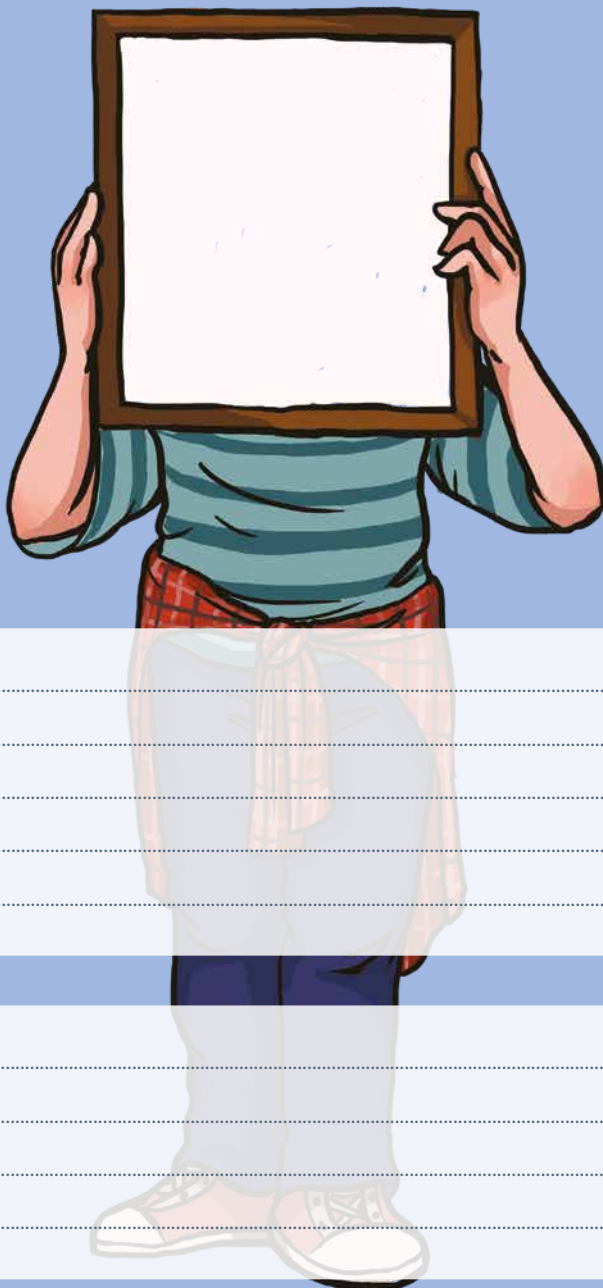
SKAUTSKÉ HESLO

Buď připraven/a!

DENNÍ PŘÍKAZ

Alespoň jeden dobrý skutek denně!

KDO JSEM

Jméno:

Přezdívka:

E-mail:

Telefon:

Jiný kontakt:

Den a čas schůzek:

Družina:

Oddíl:

Středisko:

ZAČÍNÁME...

Nazdar,
vítej ve skautském oddíle.
Stojíš na začátku nového
dobrodružství. Otevírá se ti
cesta k novým kamarádům
a kamarádkám,
k výpravám do přírody,
ke spoustě nevšedních her
a k zážitkům, na které jen tak
nezapomeneš.

Tato knížečka je tvým
průvodcem na samém startu.
Jednotlivé kapitoly ti pomůžou
blíže poznat skautskou
myšlenku, tvůj skautský
oddíl i družinu a zjistit, které
dovednosti se ti v oddíle mohou
hodit. Většina kapitol obsahuje
doplňovačky. Když je vyplníš,
bude ti skauting blíží. Na konci
některých kapitol pak najdeš
úkoly, které tvoří Nováčkovskou
zkoušku. Vypadají třeba takhle:

Kdo je skaut, skautka. Zeptám
se několika lidí v oddíle, kdo je
to skaut/ka.

Popovídám si s rádcem či
rádkyní, jak se skaut/ka chová.

NAZDAR,
JÁ JSEM KOUMES A TOHLE JE
VEVE. OBČAS NA TEBE VYKOUKNEME
I Z DALŠÍCH STRÁNEK, ABYCHOM TI ŘEKLI
NĚCO, BEZ ČEHO SE SKAUTI
A SKAUTKY NEOBEJDOU. NĚCO Z TOHO
UŽ BUDEŠ MOŽNÁ ZNÁT,
ALE TO JE JENOM DOBŘE.

Na následující dvojstraně uvidíš všechny úkoly Nováčkovské zkoušky. Všichni nováčci plní první dva úkoly z každé části (jejich políčka jsou zvýrazněná hnědým podkladem lilie). Další úkoly ti vybere vedoucí – označ si je. Zbývající si můžeš škrtnout.

Je možné, že ostatní z oddílu plní jiný počet úkolů. Záleží na tom, zda už byli včtetem či světluškou, nebo jsou mezi skauty a skautkami úplně poprvé.

Za splněný úkol získáš do příslušného políčka podpis. Kdo může podepisovat, je v každém oddíle jiné, nejspíš to bude vedoucí, rádce nebo rádkyně. Splnění Nováčkovské zkoušky by ti mělo zabrat přibližně tři měsíce.

V NOVÁČKOVI SE DOZVÍME VŠE POTŘEBNÉ I MY, VODNÍ SKAUTI A SKAUTKY. VELKÁ ČÁST JE SPOLEČNÁ, OBČAS MÁME NĚCO NAVÍC. TAKOVOU INFORMACI POZNÁŠ PODLE MODRÉHO PODKLADU A SYMBOLU KOTVY.

ZÁZNAM PLNĚNÍ

NOVÁČKOVSKÁ ZKOUŠKA

JÁ A SKAUTING

Kdo je skaut, skautka. Zeptám se několika lidí v oddíle, kdo je to skaut/ka. Popovídám si s rádcem či rádkyní, jak se skaut/ka chová.

.....
Podpis

Skautský zákon, heslo, slib. Zjistím (přečtu si, poslechnu apod.), jak zní skautský zákon, slib, denní příkaz a heslo. Popovídám si s vedoucí/m, co se mi podle mě bude nejlépe dodržovat.

.....
Podpis

Skautské symboly. Zjistím, jak vypadají základní skautské znaky a najdu je (na kroji, v klubovně, ...). Vyzkouším si podání levé ruky a skautský pozdrav.

.....
Podpis

Skautský кроj. Na kroji někoho z oddílu ukážu, co o něm říkají jednotlivé části jeho kroje.

.....
Podpis

MOJE DRUŽINA A ODDÍL

Moje družina a oddíl. Seznámím se s oddílem (s názvem, jmény družin, kontakty na vedoucí/ho apod.) a se členy/členkami své družiny (co je baví, kontakty apod.).

.....
Podpis

Pravidla oddílu. Zjistím, jaká jsou pravidla chování v oddíle, a snažím se je dodržovat.

.....
Podpis

Výprava. Zúčastním se výpravy s oddílem. Převyprávím někomu z oddílu zážitek, který si z výpravy budu pamatovat.

.....
Podpis

SKAUTSKÉ DOVEDNOSTI

Dovednost I. Vyzkouším jednu z nabízených

dovedností dle vlastního výběru.*

Vybráno:

Podpis

Dovednost II. Vyzkouším jednu z nabízených

dovedností dle výběru vedoucí/ho.*

Vybráno:

Podpis

* NABÍDKA SKAUTSKÝCH DOVEDNOSTÍ:

Příroda. Ukážu družině, co mám v přírodě rád/a („naživo“, na fotce, na videu, ...).

Šifry a hlavolamy. Vyřeším hlavolam, vyluštím šifru a zašifruji svoje jméno či přezdívkou.

Oheň. Vyzkouším si rozdělát oheň. Dodržím bezpečnostní zásady.

Poranění. Vyzkouším si ošetřit dvě (maskovaná) menší poranění.

Uzly. Uvážu dva různé uzly.

VODÁCKÉ DOPLŇKY:

Plavání. Uplavu 25 m.

Podpis

Pádlování. Vyzkouším si správně pádlovat na obě strany.

Podpis

Vesta. Správně si obléknu, zapnu a utáhnu vestu.

Podpis

Loď. Správně nastoupím do lodi a vystoupím z ní.

Podpis

KDO JSOU SKAUTI A SKAUTKY?

Už máš za sebou nějakou tu schůzku a výpravu.
Možná dokážeš na tuto otázku odpovědět sám/sama. Zkus to.

TAKHLE SI ODPOVÍDÁM JÁ:

„KDYŽ JSEM SE STALA SKAUTKOU, ROZHODLA JSEM SE STÁT ČLOVĚKEM, KTERÝ CHCE ZANECHAT SVĚT LEPŠÍM. OPÍRÁM SE O SKAUTSKÝ ZÁKON, HESLO, SLIB A DENNÍ PŘÍKAZ. NEJSEM NA TO SAMA. POMÁHÁ MI ŽIVOT VE SKAUTSKÉM ODDÍLE. MÁM TAM PARTU KAMARÁDŮ A KAMARÁDEK, ZAŽÍVÁME SPOLEČNÁ DOBRODRUŽSTVÍ. SPOLEČNĚ POZNÁVÁME, JAK JE DŮLEŽITÉ, ABY SI LIDÉ NAVZÁJEM UMĚLI POMÁHAT, CHOVALI SE K SOBĚ PŘÁTELSKY A CHTĚLI BÝT STÁLE LEPŠÍMI.“

ZEPTEJ SE
DALŠÍCH LIDÍ V ODDÍLE, CO PRO
NĚ ZNAMENÁ BÝT SKAUTKOU ČI SKAUTEM,
A ODPOVĚDI DOPLŇ DO BUBLIN. NEZAPOMEŇ ZAPSAT,
KDO TI CO ŘEKL. MŮŽEŠ TAKÉ ZJISTIT, CO UŽ TITO
LIDÉ UDĚLALI PRO LEPŠÍ SVĚT.

.....
Jméno

.....
Jméno

.....
Jméno

MŮJ NÁZOR:

Kdo je skaut, skautka. Zeptám se několika lidí v oddíle, kdo je to skaut/ka. Popovídám si s rádcem či rádčyní, jak se skaut/ka chová.

ZÁKON SKAUTŮ A SKAUTEK

je kompas, který říká, kudy vede spolehlivá skautská stezka. Pomáhá nám rozlišit, co je správné a co ne. Má deset bodů a skauti a skautky jej používají už více než sto let.

1 Skaut je pravdomluvný. Skautka je pravdomluvná.

To znamená, že ti ostatní můžou důvěřovat. Můžou se spolehnout na to, že říkáš pravdu, hraješ fér, snažíš se věcem přijít na kloub. A to i tehdy, když to nemusí být příjemné: třeba pravdivě odpovědět na otázky „Umyl/a sis ruce?“, „Už máš hotový domácí úkol?“. A nebo se nebát přiznat, že něco nevíš, např. „Nejsem si jistý/jistá, musím si to ještě ověřit.“

2 Skaut je věrný a oddaný. Skautka je věrná a oddaná.

Věrnost a oddanost jsou vlastnosti, které z tebe dělají dobrého kamaráda či dobrou kamarádku. Splníš slíbené, udržíš tajemství. Kamarádství je pro tebe důležité a něco pro něj vydržíš. Zároveň jsi věrný/věrná i oddílu a družině. Na schůzky i výpravy chodíš včas a připravený/připravená, chybiš jen z vážných důvodů. Všichni z oddílu se na tebe můžou spolehnout.

3 Skaut je prospěšný a pomáhá jiným. Skautka je prospěšná a pomáhá jiným.

Rozhlížíš se a pomáháš, kde je potřeba. Nehodí se někomu teď tvoje pomoc? Podržet dveře, vysvětlit domácí úkol, nachystat rodičům snídani, přinést dřevo na oheň, půjčit tužku, odnést zásoby do kuchyně, ...

4 Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta. Skautka je přítelkyní všech lidí dobré vůle a sestrou každé skautky.

Snažíš se vždy v lidech hledat to dobré. Když to někdo myslí dobře, nakonec se vždy domluvíte. A se skauty a skautkami obzvlášť. Po celém světě máme skautské bratry a sestry a všichni máme stejný nebo velmi podobný skautský zákon.

5 Skaut je zdvořilý. Skautka je zdvořilá.

Jednáš s druhými zdvořile a tak, jak chceš, aby oni jednali s tebou. Potom ti každý raději pomůže a ostatním bude příjemné s tebou mluvit. Zdvořilý člověk se nebojí pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se. I ve chvílích, kdy je naštvaný, mluví slušně, bez urážek a nadávek.

6 Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských. Skautka je ochránkyní přírody a cenných výtvorů lidských.

Příroda je naším domovem, nejen kulisou her a výprav. Snažíš se ji poznávat, chránit a hledat v ní to hezké. A stejně to platí i o věcech, které vytvořil člověk: historické památky, knihy, technické vynálezy, ale i klubovna, oblečení či obrázek z výtvarky.

7 Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců. Skautka je poslušná rodičů, představených a vůdkyň.

Dospělí a starší mají často více zkušeností než ty. Když ti dávají rady nebo říkají, co máš udělat, myslí to s tebou většinou dobře. Chrání tě před nebezpečím a také před zmatkem. Dodržování pravidel je důležité, aby vše fungovalo, jak má. V družině, oddílu, doma, ve škole i na ulici.

8 Skaut je veselý myslí. Skautka je veselý myslí.

Snažíš se vždy najít něco pozitivního či veselého i na nepříjemné situaci. S dobrou náladou jdou věci lépe: práce na táboře, ale i čekání v dešti na vlak. Rozveselit smutného kamaráda je také dobrý skutek. Avšak pozor, jsou situace, kdy se vtipy a legrace nehodí.

9 Skaut je hospodárný. Skautka je hospodárná.

To znamená, že se snažíš šetřit. A nejen peníze, ale i přírodu, vodu, zdraví či teplo. Staráš se o své i oddílové věci, aby dlouho vydržely a dobře hospodaříš jak se svým časem a silami, tak s časem druhých.

10 Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích. Skautka je čistá v myšlení, slovech i skutcích.

Skautem nebo skautkou nejsi jen zvenku, když máš šátek či kroj. Skautem či skautkou se snažíš být i mimo oddíl a uvnitř sebe – tím, jak se chováš, co a jak říkáš, ale i tím, co si myslíš. Snažíš se vždy dodržovat všechny body zákona, i když se nikdo nedívá.

HESLO SKAUTŮ A SKAUTEK

Heslo **Buď připraven/a!** nám připomíná, že skauti a skautky mají být připraveni na vše, co je v životě potká. Jak taková připravenost vypadá? Důležité je umět se dívat kolem sebe, abychom viděli příležitost pomoci, něco se naučit nebo zažít. Dále bychom jako skauti a skautky měli počítat s různými situacemi, třeba s tím, že uprostřed slunečného dne přijde bouřka, že se ztratíme nebo si někdo odře koleno. Pomůže mít s sebou správné vybavení a také vědět, jak se podobné situace řeší.

DENNÍ PŘÍKAZ SKAUTŮ A SKAUTEK

„ALESPŮŇ JEDEN DOBRÝ SKUTEK DENNĚ!“

TO JE VĚC, KTEROU SE SNAŽÍME MÍT NA PAMĚTI DEN CO DEN A NAPLŇOVAT JI. ZA NAŠI POMOC BYCHOM NEMĚLI OČEKÁVAT NIC PRO SEBE. DOSTATEČNOU ODMĚNOU BY NÁM MĚLA BÝT RADOST Z TOHO, ŽE JSME DRUHÉMU POMOHLI.

Skautský zákon, heslo, slib.

Zjistím (přečtu, poslechnu si apod.), jak zní skautský zákon, slib, denní příkaz a heslo. Popovídám si s vedoucí/m, co se mi podle mě bude nejlépe dodržovat.

SKAUTSKÝ SLIB

Kdo zjistí, že skautská stezka je pro něj ta pravá, a rozhodne se jít po ní dál, vyjádří své rozhodnutí skautským slibem. Jeho složením oznámí přede všemi členy či členkami oddílu své rozhodnutí a zároveň se stává součástí velké skautské rodiny. Je to slib, který dává sobě i všem, na kterých mu záleží:

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:

- **sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,**
- **plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,**
- **duší i tělem být připraven/a pomáhat vlasti i bližním.**

Slib lze doplnit dobrovolným dodatkem: **K tomu mi pomáhej Bůh.**

Skautský slib od tebe vyžaduje opravdový zájem o to, co vlastně slibuješ. S přípravou na složení skautského slibu ti pomůže vedoucí.

Skautský slib je pro celý oddíl výjimečnou a slavnostní chvílí a bývá spojen s večerním ohněm nebo jiným oddílovým rituálem.

Myslím, že nejlépe se mi bude plnit:

heslo příkaz slib zákon či jeho bod (dopíš jaký)

.....

protože

.....

.....

SKAUTSKÉ ZNAKY

Naše skautská organizace, Junák – český skaut, má svůj vlastní znak. Podobně mají své znaky také mezinárodní organizace WOSM (Světová organizace skautského hnutí) a WAGGGS (Světová asociace skauetek), do kterých patříme.

Se všemi třemi znaky se budeš určitě často setkávat.

Lilie je základním prvkem většiny skautských znaků na světě. Skauti ji převzali z rytířské symboliky a značí čistotu (v myšlenkách, slovech i skutcích) i správný směr cesty.

ZNAK JUNÁKA – ČESKÉHO SKAUTA

Také Junák – český skaut má ve znaku lilii. Má zlatou barvu a uprostřed bílý štít s černou psí hlavou. Tu nakreslil Mikoláš Aleš jako znak Psohlavců, chodských strážců hranic. Psí hlava pro nás dnes představuje příslušnost a dobrý vztah k naší zemi. Lilie je podložena modrým trojlístkem, znakem skauetek. Kromě toho trojlístek odpradávná vyjadřuje štěstí a lásku k bližnímu.

ZNAK WOSM *World Organization of the Scout Movement*

Znak Světové organizace skautského hnutí (WOSM) používají u nás skauti a skautky, protože jsou všichni členy této organizace. Kromě výše zmíněného představují tři listy lilie tři body skautského slibu. Dvě hvězdy, které mají dohromady deset cípů, připomínají deset bodů skautského zákona. Provaz s ambulančním uzlem pak vyjadřuje jednotu skautů a skauetek na celém světě a jejich přátelství.

Zkus ke každému znaku napsat alespoň jedno místo nebo věc, kde jej můžeš najít. Pokud si nevíš rady, popros o pomoc někoho z družiny.

Znak Junáka – českého skauta:

Znak WOSM:

Znak WAGGGS:

⚓ Znak vodních skautů:

ZNAK WAGGGS

World Association of Girl Guides and Girl Scouts

Světová asociace skautek (WAGGGS) má ve znaku trojlístek, o jehož významu už řeč byla. Zlatožlutý trojlístek na modrém podkladu je navíc vykládán jako slunce, které svítí na děti na celém světě. Trojlístek „vyrůstá“ z plamenů ohně, který symbolizuje lásku k lidem a víru. I uprostřed trojlístku je stříška kompasu – ukazatel správné cesty. Význam tří lístků a dvou hvězd je stejný jako u znaku WOSM.

ZNAK VODNÍCH SKAUTŮ A SKAUTEK JUNÁKA – ČESKÉHO SKAUTA

Vodní skauti a skautky na celém světě si znak své skautské organizace doplňují kotvou, kormidelním kolem či záchranným kruhem. Čeští vodní skauti k lilii Junáka – českého skauta přidali kotvu a její lano stočili podle trojlístku skautek.

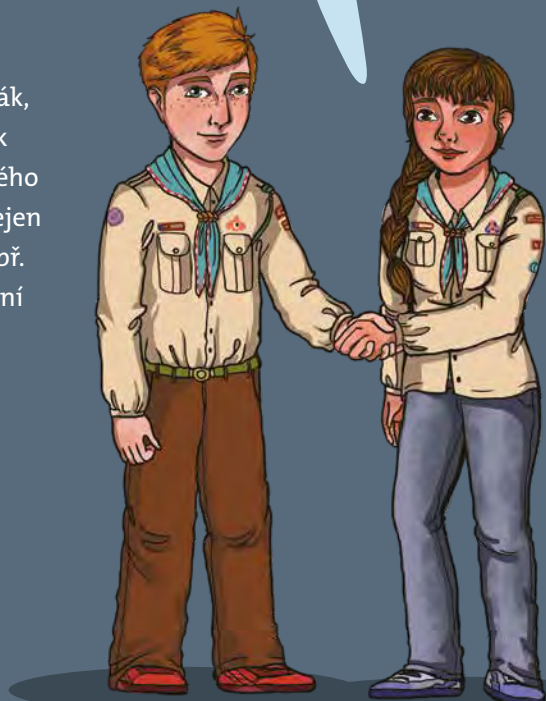
POZDRAV SKAUTŮ A SKAUTEK

Skauti mají vlastní pozdrav – při setkání si podávají levou ruku. Levou proto, že je blíže srdci. Když si ruku při podání prohlédneš, má tvar druhého skautského pozdravu. Pravá ruka je při něm obrácena dlaní vpřed a zdvižena k rameni. Palec přitom překrývá malíček a symbolizuje rytířskou

U NÁS V ODDÍLE SE ŘÍKÁ, ŽE LEVOU RUKU SI PODÁVALI TAKÉ AFRIČTÍ BOJOVNÍCI. V LEVÉ RUCI TOTIŽ NOSILI ŠTÍT. KDYŽ NĚKOMU PODALI LEVOU RUKU, MUSELI ŠTÍT ODHODIT. ZNAMENALO TO, ŽE K NĚMU JDOU S OTEVŘENÝM SRDCEM.

zásadu, že silnější chrání slabšího. Vztyčený ukazovák, prostředníček a prsteníček vyjadřují tři body skautského slibu. Tento pozdrav se používá nejen při setkání s jinými skauty, ale např. také při vztyčování a snímání státní vlajky, při zpěvu hymny, skládání skautského slibu nebo při jiných slavnostních příležitostech.

Vyzkoušej si podání levé ruky s ostatními z oddílu!

Skautské symboly. Zjistím, jak vypadají základní skautské znaky, a najdu je (na kroji, v klubovně, ...). Vyzkouším si podání levé ruky a skautský pozdrav.

SKAUTSKÝ KALENDÁŘ

Skauti mají své svátky, a to hned několik.

22. 2.

DEN ZAMYŠLENÍ

V tento den si skauti a skautky na celém světě připomínají, že je se sestrami a bratry na celém světě spojuje stejná myšlenka. Některé oddíly si mezi sebou vyměňují dárky, jiné zase posílají pohlednice svým skautským přátelům. Anglicky se tento svátek nazývá Thinking Day, některé oddíly jej znají jako Den sesterství. A proč právě 22. únor? V tento den slavili narozeniny zakladatel skautingu Robert Baden-Powell i jeho žena Olave. Jak si připomínáte Den zamyšlení u vás v oddíle?

24. 4.

SVÁTEK SV. JIŘÍ: SKAUTSKÝ DEN

Svatý Jiří je patronem skautů a skautek pro své hrdinství a čest. Skauti a skautky v tento den nosí kroj nebo šátek, setkávají se u slavnostních ohňů nebo vystupují na památná místa (např. na Ivančenu). Nejčastěji je sv. Jiří zobrazován jako rytíř na koni, který vítězí v boji s drakem. K vidění je takto třeba jako socha na nádvoří Pražského hradu, jako reliéf v bazilice sv. Jiří a v rotundě sv. Jiří na Řípu i na mnoha dalších místech po celé zemi. Kde jsi zobrazení sv. Jiří potkal/a?

8. 6. SVÁTEK SV. MEDARDA

Sv. Medard je patronem českých vodních skautů. Za svého života byl biskupem. Dle legendy jej zastihla v přírodě bouře a před deštěm ho ochránil obrovský orel, který ho zakryl svými křídly. Proto lidé vzývali Medarda proti deštivému počasí, zejména v době sklizně sena, a říkalo se, že má vliv na počasí.

SKAUTING

OD ZAČÁTKU DO DNEŠKA

Skauting založil **Robert Baden-Powell** (čti „bejdn paul“), zkráceně B.-P., britský vojenský důstojník, který se vyznačoval výbornými schopnostmi zvěda (z anglického překladu: zvěď = scout).

Vešel obraně města Mafeking v jižní Africe, které odolávalo sedm měsíců přesile, dokud nebylo osvobozeno britskými posilami. Do obrany města B.-P. zapojil i skupiny mladých chlapců, kteří se uměli bezvadně plížit a orientovat v přírodě. Fungovali jako zvědové a doručovatelé důležitých vojenských zpráv.

Po návratu do Anglie se B.-P. stal pro mnoho chlapců vzorem díky příručkám o stopování a životě v divočině. Pro téměř dvě desítky kluků **uspořádal v létě 1907 na ostrově Brownsea na jihu Velké Británie tábor**, kde je učil skautským dovednostem. Nezůstal jen u dovedností spojených s pobytem v přírodě, ale kladl důraz také na pomoc druhým, samostatnost nebo čestné jednání.

Zde vznikl skauting a Baden-Powellova myšlenka nabídnout jej chlapcům v celé zemi. V roce 1908 sepsal **příručku Scouting for Boys** (Skauting pro chlapce). Ta se zakrátko stala hitem mladých chlapců a mnoho z nich podle ní začalo zakládat skautské oddíly.

Kniha oslovila také děvčata, a když se v roce 1909 na setkání skautů objevily také dívčí družiny, požádal Baden-Powell svoji sestru **Agnes** (na fotce vlevo), aby se vedení skautek ujala. Později se stala nadšenou světovou náčelní skautek Baden-Powellova **manželka Olave** (na foto uprostřed).

To už skauting oslovoval tisíce mladých lidí, začal se šířit do celého světa a B.-P. se mu věnoval naplno. V roce 1920 v Londýně proběhlo **první celosvětové setkání skautů – jamboree**, které se od té doby koná každé čtyři roky.

Jelikož v tehdejší Velké Británii byla velmi důležitá mořeplavba a námořnictví, v roce 1910 se objevil i vodní skauting. O jeho založení se zasloužil další člen rodiny: bratr B.-P. **Henry Warrington Baden-Powell**, který byl uznávaným jachetním specialistou.

Skauting byl ovlivněn řadou osobností, mezi jinými i americkým spisovatelem, malířem a přírodovědcem **Ernestem Thompsonem Setonem** (čti „sýtne“) s přezdívkou Černý vlk. Ten se nechal inspirovat životem indiánů a v roce 1902 založil hnutí Indiánů lesní moudrosti,

tzv. Woodcraft Indians. S kluky se učil přežívat v přírodě a poznávat ji. Mezi jeho nejznámější knihy patří Dva divoši nebo Kniha lesní moudrosti.

CO JSEM SE O VZNIKU SKAUTINGU DOZVĚDĚL/A:

Robert Baden-Powell založil skauting o let dříve, než jsem se narodil/a.

V textu mě zaujala informace:

Chci se ještě zeptat na:

O založení skautingu jsem si povídal/a s:

DNEŠNÍ SKAUTING VE SVĚTĚ

Když zakladatel skautingu B.-P. tábořil s prvními skauty na ostrově Brownsea, jistě netušil, že stejné dobrodružství budou zažívat miliony dalších kluků a holek na celém světě. Dnes je ve světě dohromady okolo 60 miliónů skautů a skautek.

Jsme hodně velká rodina. Můžeme se spolehnout na to, že když téměř kdekoli ve světě zabloudíme, naši skautští „sourozenci“ nám rádi pomůžou. Lišíme se sice barvou kroje, tvarem slibové lilie, samozřejmě jazykem, často i barvou pleti, ale máme mnoho společného. Dodržujeme stejné nebo velmi podobné skautské zákony, scházíme se na oddílových nebo družinových schůzkách, táboříme a snažíme se pomáhat svému okolí.

VÍŠ, ŽE KROMĚ
CELOSVĚTOVÝCH JAMBOREE
SE KAŽDÝ DRUHÝ ROK KONÁ
I JAMBOREE STŘEDOEVROPSKÉ?
V POŘÁDÁNÍ SE STŘÍDAJÍ
ČESKO, SLOVENSKO, POLSKO
A MAĎARSKO. KROMĚ
JAMBOREE EXISTUJÍ DALŠÍ
MEZINÁRODNÍ AKCE, OBLÍBENÝ
JE TŘEBA INTERCAMP.
ŽKUSTE SE NĚKDY VYDAT
S ODDÍLEM NA TAKOVÉ
SETKÁNÍ. VĚŘ MI, ŽE
POZNÁVÁNÍ SKAUTŮ Z CIZÍCH
ZEMÍ, JEJICH ZVYKŮ, KULTURY
A JAZYKA JE NĚKDY VELKÉ
DOBRODRUŽSTVÍ!

Poznáš, ze které země tyto skauti/skautky pocházejí a jak zní skautské heslo v jejich jazyce? Spoj tužkou správné řešení.

SONAEYO TSUNENI!

BE PREPARED!

TAIYAR!

SKAUTING U NÁS

Zakladatelem českého skautingu byl středoškolský profesor tělocviku **Antonín Benjamin Svojsík**. Myšlenka skautingu ho zaujala, a tak neváhal a v roce 1911 se odjel podívat přímo do Anglie, jak tamní skauting funguje. Po návratu jej u nás přizpůsobil českým poměrům. Základní českou skautskou příručku se stala kniha *Základy junáctví*. Na první tábor vyrazil Svojsík s více než desítkou kluků v létě roku 1912 do Orlovských lesů pod hradem Lipnice.

O tři roky později se na svůj první tábor vydala dívčí **družina Sasanek** pod vedením **Vlasty Koseové (Štěpánové)**.

Vodní skauting se u nás objevil roku 1912, kdy s ním začal podnikat první pokusy Josef Rössler-Ořovský. O rok později sjely první dvě ručně vyrobené pramice Sázavu a v roce 1918 vznikl 1. oddíl vodních skautů.

Český skauting to neměl lehké. Třikrát se stal nepohodlným a třikrát byl zakázán. Totalitní režimy – nacistický i komunistický – nerespektovaly základní lidské svobody, a tak se skautingem cítily ohroženy. Poprvé byl skauting zakázán během druhé světové války nacisty. Po válce byl obnoven a do svého dalšího zákazu komunistickým režimem v roce 1950 oslovil více než 200 000 mladých lidí. V roce 1968, ruku v ruce s krátkým uvolněním vlády komunistické strany, slavil skauting své další vzkříšení, bohužel jen na dva roky, pak byla jeho činnost zakázána potřetí. Přesto některé oddíly nadále fungovaly v utajení nebo pod hlavičkou jiných mládežnických organizací. Třetího obnovení se český skauting dočkal po sametové revoluci a návratu demokracie do českých zemí v roce 1989. Dnes má naše organizace Junák – český skaut více než 60 tisíc členek a členů včetně tebe.

Vyber si v textu nejdůležitější milníky historie českého skautingu a zaznač je na časovou osu. Můžeš přidat i vznik tvého oddílu a datum tvého vstupu do oddílu. I ty se nyní stáváš součástí tohoto skautského příběhu.

SKAUTI A SKAUTKY SI VÁŽÍ SVÉ VLASTI

Skauti a skautky mají rádi svou vlast a váží si jí. To znamená, že chtějí poznávat svou rodnou zemi a těší se ze všeho krásného v ní. Ale také se snaží chápat její historii a poučit se z ní. Činy odvážných lidí pomohly tomu, že nyní můžeme ve své zemi žít v klidu a míru. Není náhoda, že mezi nimi najdeš mnoho skautů a skauetek.

Možná znáš příběh ostravských skautů, kteří za účast v protinacistickém odboji zaplatili životem. Byli zavražděni nacisty na konci druhé světové války v roce 1945. O rok později byla na jejich památku postavena v Beskydech mohyla Ivančena.

Zajímavý je také příběh Bedřišky Synkové – Bejbiny. Ta byla uvězněna komunisty za to, že vedla skautský oddíl. Zároveň se však díky statečné sochařce dostal její portrét na tehdejší československou korunu.

Zaujal tě některý z těchto příběhů?

Zeptej se v oddíle, jestli ti někdo může vyprávět další podobné příběhy.

STÁTNÍ VLAJKA

Naší vlajky si vážíme, protože symbolizuje hodnoty, pro které nemálo lidí mnoho obětovalo. Někteří i svůj život. Na táboře i jiných akcích ji na nástupech vztyčujeme či spouštíme často oblečení do skautského kroje a přitom stojíme v pozoru a zdravíme ji skautským pozdravem. Je to slavnostní okamžik. Další zvyklosti jsou už oddíl od oddílu různé. Zeptej se, jak vypadá nástup u vás. Zpíváte skautskou nebo státní hymnu, nebo něco jiného? Jsou na vašem nástupu i další vlajky, třeba oddílu či družin?

V našem oddíle na nástupu...
(dopiš zvyklosti podle otázek, případně přidej další).

.....

.....

.....

.....

Vodní skauti a skautky používají stožár, který napodobuje lodní stěžeň. Správně vybarvi vlajky, které používá tvůj oddíl.

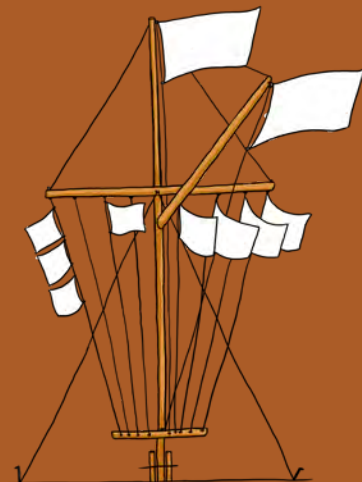
STÁTNÍ HYMNA

Českou státní hymnou je první sloka písně Kde domov můj. Pochází z divadelní hry Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka Josefa Kajetána Tyla a hudbu k ní složil František Škroup.

Pro zpěv státní hymny platí stejná pravidla jako pro vztyčování státní vlajky – obě dvě události často probíhají současně. Pokud sedíš, je vhodné si stoupnout. Ve spěchu je slušné se zastavit.

*Kde domov můj,
kde domov můj?*

*Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalínách,
v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled!
A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj!*

SKAUTSKÁ HYMNA

Skauti mají také svou hymnu, která zaznívá v důležitých chvílích. Pro tu českou napsal slova František Serafínský Procházka a melodii složil Karel Kovařovic.

1. Ju-ná-ci, vzhů-ru, vo-lá den! Luh kvě-tem ký-vá
 2. Ju-ná-ci, vzhů-ru, vo-lá den! Bud' při-pra-ven, bud'

o-ro - sen. Slu-níč-ko blan-ky-tem pí- lí,
 při-pra - ven. V o-bra-ně do-bra a krá-sy

před ná-mi pouť ve-de k cí - li. Ju-ná-ci, vzhů-ru,
 do-ži - ješ vla-sti své spá - sy. Ju-ná-ci, vzhů-ru,

vo-lá den! Ju - ná - ci vzhů - ru, vo - lá den!
 vo-lá den!

Bud' při-pra - ven, bud' při - pra - ven!

MEZINÁRODNÍ VEČERKA

Skauti na celém světě mají společnou píseň na ukončení dne – večerku. Umíš-li hrát na hudební nástroj, zkus si zahrát její melodii. Její český text napsal zakladatel skautingu A. B. Svojsík.

1. Za – pad den. Slun – ce svít vy – mi –
2. V le – sa klín pa – dl stín. Has – ne
3. Brumendo

zel z ú-do-lí, z temen hor. Od-po – čiň, kaž-dý kdos Bo – ží tvor.
 již vatry zář. Sva-tý mír krá-čí z hor. U – sí – ná Bo – ží tvor.

SKAUTSKÝ KROJ

Skautský kroj o tobě říká mnoho – že patříš do skautské organizace, z jakého jsi města, oddílu a družiny, co všechno umíš, zda už máš složený skautský slib, jak dlouho jsi skautem či skautkou a spoustu dalšího.

TAK TOHLE JE MŮJ SKAUTSKÝ KROJ.
UKÁŽU TI NA NĚM, CO ZNAMENAJÍ ZÁKLADNÍ
NÁŠIVKY A ODZNAKY.

Šátek – ke kroji patří i skautský šátek, většinou spojený tzv. turbánkem. Vybarvi si šátek podle toho, jaký v oddíle nosíte.

Zde mám znaky mezinárodních organizací. Jako holka jsem členkou **WOSM** i **WAGGGS**. Kluci nosí jen znak **WOSM**.

Nad pravou kapsu patří **mezinárodní domovenka**. Každý tak bude vědět, že jsem z České republiky.

Domovenka říká všem, z jaké obce je středisko, jehož jsem členkou.

Zde najdeš **číslo mého oddílu**. Pod ním mají některé oddíly či družiny ještě své znaky.

Když složíš skautský slib, nad levou kapsu patří **slibový odznak**. My holky si jej ještě podkládáme modrým trojlístkem.

Veve ti ukázala jenom základní podobu kroje. Podívej se na kroj někoho z oddílu, zkus říct, které nášivky a odznaky už znáš, a zeptej se na ty, které nepoznáš. Podívej se, jestli najdeš označení odborek, stezky, rádce či rádkyně družiny, a dokresli je na kroj. Zeptej se, jak je tyto nášivky u vás možné získat.

Ke kroji nosím kalhoty, kraťasy nebo sukni tmavší barvy. Co nosíte u vás?
Dopiš si:

.....

.....

Skautský kroj.

Na kroji někoho z oddílu ukážu, co o něm říkají jednotlivé části jeho kroje.

Vodní
SKAUTI A SKAUTKY NOSÍ KROJ V MODRÉ BARVĚ, SVĚTLEMODROU ŠŤŮRKU A POD ČÍSLEM ODDÍLU MAJÍ BARVY ODDÍLU/PŘÍSTAVU. ŠÁTEK SI VYBARVI PODLE TOHO, JAKÝ NOSÍTE U VÁS.

Kroj si udržuj upravený a čistý a nos k němu čisté oblečení i boty. Zeptej se ve svém oddíle, při jakých příležitostech se u vás kroj nosí.

Kroj nosíme:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

JAK UVÁZAT UZEL DOBRÉHO SKUTKU?

ŠÁTEK
MŮŽEŠ TAKÉ SVÁZAT UZLEM
DOBRÉHO SKUTKU – „DOBRÁČEK”.
PODÍVEJ SE, JAK SE VÁŽE, A S POMOCÍ
OSTATNÍCH V DRUŽINĚ SI TO ZKUS. DOBRÁČEK
SE NOSÍ JAKO PŘIPOMÍNKA KAŽDODENNÍHO
DOBRÉHO SKUTKU. PO SPLNĚNÍ PŘÍKAZU
„ALESPOŇ JEDEN DOBRÝ SKUTEK DENNĚ”
SI JEJ MŮŽEŠ ROZVÁZAT.

SKAUTI JSOU AKTIVNÍ

Významných osobností, které prošly skautingem, je hodně. A mnohé z nich veřejně říkají, že to, co se ve skautském oddíle naučily, bylo pro další směřování jejich života velmi důležité. Poznáš některé z nich?

Doplň jejich jména k obrázkům!

Najdi další osobnost.

JAKO SKAUTI
A SKAUTKY MÁME TAKY SVÉ ČTENÍ. JE TO ČASOPIS
SKAUT JUNÁK. ZEPTĚJ SE VEDOUČÍHO ČI VEDOUČÍ, KDY
TI PŘIJDE DO SCHRÁNKY.

ZŘEJMĚ
VÍŠ, ŽE PRVNÍ PREZIDENT
ČR BYL VÁCLAV HAVEL.
A MOŽNÁ VÍŠ, ŽE JE PODLE NĚJ
POJMENOVANÉ LETIŠTĚ VÁCLAVA
HAVLA. VÍŠ, ŽE BYL TAKÉ
SKAUT A MĚL PŘEZDÍVKU
CHROBÁK?

SKAUTI A SKAUTKY
JSOU AKTIVNÍ TAKÉ NA INTERNETU.
ŽKUS ZAPÁTRAT, KDE VŠUDE O NÁS
NAJDEŠ ZMÍNKU.

MOJE DRUŽINA A ODDÍL

Patřím do družiny:

Symbolem družiny je:

Zajímavost o naší družině:

Náš pokřik zní:

Rádce nebo rádkyně družiny

☉ Kormidelník nebo kormidelnice je:

Kontakt:

Podráce nebo podrádkyně

☉ Člunař nebo člunařka je:

Kontakt:

Další členové/členky družiny jsou:

Kontakt:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ODDÍLE

Patřím do oddílu:

Vedoucí oddílu

☉ Kapitán nebo kapitánka je:

Kontakt:

Náš oddíl tvoří tyto družiny:

Moje družina a oddíl. Seznámím se s oddílem (s názvem, jmény družin, kontakty na vedoucí/ho apod.) a se členy nebo členkami své družiny (co je baví, kontakty apod.).

MOJE STŘEDISKO

Náš oddíl patří do střediska
 které působí v

Středisko svým oddílům poskytuje zázemí. Například zajišťuje klubovnu, tábořiště, vybavení pro naše schůzky a výpravy, pořádá společné akce pro více oddílů a předává důležité informace vedoucím.

VE STŘEDISKU NENÍ
 JENOM TVŮJ ODDÍL.
 VÍŠ NĚCO DALŠÍHO
 O VAŠEM STŘEDISKU?
 NAPIŠ TO SEM!

DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

Ostatní oddíly v našem středisku jsou například:

.....

.....

Další vedoucí se jmenují (např. vedoucí střediska, zástupce vedoucího střediska, vedoucí z jiného oddílu):

.....

.....

Další zajímavost o středisku (např. pokřik, web, tradiční akce):

.....

.....

Vodní skauti a skautky někdy používají jiné pojmy. **Střediska vodních skautů jsou přístavy.** Některé oddíly vodních skautů ale patří do středisek a v některých přístavech jsou i nevodácké oddíly. Zkus správně spojit další dvojice pojmů:

kormidelník, kormidelnice
 kapitán, kapitánka
 posádka
 přístav
 žabička
 člunař, člunařka

středisko
 světluška
 rádce, rádkyně
 vedoucí oddílu
 podrádce, podrádkyně
 družina

JAK SE CHOVAT V ODDÍLE

- Mluvím slušně.
- S ostatními skauty a skautkami si všichni bez ohledu na věk tykáme.
- Na všechny akce chodím včas. Pokud nemůžu přijít, předem se omluvím.
- Na schůzkách a akcích se bez souhlasu nevzdaluji z dohledu vedoucích či rádce nebo rádkyně.
- Před odchodem z klubovny po sobě vždy s družinou uklidíme tak, aby ji mohl bez problémů využít někdo další.
- Zapůjčené věci (kotlíky, stany apod. stejně jako prostory klubovny a tábořiště) vždy vrátím ve stejném nebo lepším stavu, než jsem si je půjčil/a.
- Při veškeré činnosti dbám na svoji osobní bezpečnost i bezpečnost druhých.
- Respektuji svého rádce či rádkyni a vedoucí.

Další pravidla našeho oddílu:

-
-
-
-
-

V ODDÍLE JSME SE DOHODLI RESPEKTOVAT PRAVIDLA, ABY NÁM TU SPOLU BYLO DOBRĚ. TA HLAVNÍ JSOU OBSAŽENA VE SKAUTSKÉM ZÁKONĚ, ALE NĚKDY JE DOBRÉ SI PRAVIDLA A ZVYKLOSTI TROCHU VÍCE POPSAT. PODÍVEJ SE, CO SE MEZI SKAUTY A SKAUTKAMI DODRŽUJE. MOŽNÁ MÁ TVŮJ ODDÍL SVÉ VLASTNÍ ZVYKLOSTI A PRAVIDLA, KTERÉ SI MŮŽEŠ PŘIPSAT NÍŽE.

Pravidla oddílu. Zjistím, jaká jsou pravidla chování v oddíle, a snažím se je dodržovat.

MÁ VÝPRAVA S ODDÍLEM

Nejbližší výprava, na kterou se chystám s oddílem:

.....

Můj pocit poté, co jsem se vrátil/a:

.....

.....

Moje zážitky z této výpravy:

.....

.....

.....

.....

Prostor pro zakreslení nebo nalepení mé vzpomínky:

Výprava. Zúčastním se výpravy s oddílem. Převyprávím někomu z oddílu zážitek, který si z výpravy budu pamatovat.

POHYB

V oddíle tě čekají pohybové hry, vyzkoušíš si nové sporty, budeš putovat s batohem přírodou a na táboře se každé ráno protáhneš při rozcvičce.

Na výpravě bez velkého batohu ujdeme v našem oddíle většinou za den km.

Na výpravě s velkým batohem jdeme většinou km.

Na mé první výpravě jsme ušli km.

Sporty, které jsou u nás v oddíle časté (rádi je hrajeme, jezdíme na turnaj anebo jsou součástí našich rozcviček apod.):

Z toho jsem si s oddílem už zkusil/a:

Oblíbená pohybová hra naší družiny je:

Já jsem si už zahrál/a např.:

PŘÍRODA

Skauting a příroda k sobě patří. Příroda je cílem našich výprav, naší tělocvičnou, zásobárnou dřeva na oheň, uměleckou galerií, místem pro odpočinek a mnoho dalšího. Během tábora se nám dokonce stává dočasným domovem. Co všechno můžeš zažít v přírodě se svým oddílem?

Jak vidíš, příroda nabízí spoustu možností. Co se na přírodě líbí tobě?
Máš oblíbené místo, květinu, zvíře nebo třeba kamínek?

Vybral/a jsem:

Příroda. Ukážu družině, co mám v přírodě rád/a („naživo“, na fotce, na videu, ...).

CO S SEBOU

Jsou věci, bez kterých se na skautských akcích neobejdeš. Při balení na první výpravu ti může pomoci tento seznam, ale brzy se to pro tebe stane samozřejmostí.

Na schůzky si vždy vezmi:

- zápisník a tužku,
- Nováčka a po jeho splnění skautskou stezku.

A dále to, co je důležité pro vaši družinu a oddíl:

-
-
-

Je dobré na schůzky chodit v pohodlném a spíše sportovním oblečení, které můžeš ušpinit. Nikdy nevíš, jaká vypečená hra přijde na řadu.

Na jednodenní výpravu budeš potřebovat:

- věci, které nosíš na schůzku,
- jídlo a pití na celý den,
- nůž,
- peníze,
- případně speciální vybavení na danou výpravu,
- pláštěnku,
- léky, pokud nějaké pravidelně užíváš (nezapomeň o nich říct vedoucím!),
- batoh, do kterého vše zabalíš,
- pevné a vyšlápnuté boty,
- oblečení, které odpovídá počasí.

Dopiš, co ještě nosíte ve tvém oddílu či své družině:

-
-
-

Na vícedenní výpravu budeš k předešlému potřebovat:

- spacák a karimatku,
- náhradní oblečení,
- hygienické potřeby – doplň jaké:
- lžíci, ešus, hrnek,
- baterku,
- příp. přezůvky.

A dále to, co je důležité pro vaši družinu a oddíl:

-
-
-

Je možné, že na některé výpravy máte vybavení společně do družiny (třeba stan, kotlík nebo jídlo). Nezapomeň se včas s družinou domluvit, jak si je rozdělíte.

ROZDĚLÁVÁNÍ OHNĚ

To dá rozum, že každý správný skaut i skautka umí rozdělat oheň. Může se tak u ohně ohřát v chladném počasí, uvařit si na puťáku večeři či zatopit v kamnech na táboře. Možná to vypadá jednoduše, ale ne vždy a ne každému se to podaří.

PŘED ZAPÁLENÍM

Přesvědč se, že je místo k rozdělení ohně bezpečné:

- je alespoň 50 m od lesa,
- v okolí nejsou žádné hořlavé předměty, např. suchá tráva, jehličí, rašelina.

Připrav si zásobu dřeva různé tloušťky a sirky:

- chrastí nebo třísky na podpal (při prvních pokusech nebo do kamen není ostuda použít noviny či jiný papír),
- tenčí klacky nebo nasekaná polínka,
- dostatek silnějších klacků a polen na přikládání.

POKUD DĚLÁŠ OHĚŇ ČI CELÉ OHNIŠTĚ POPRVÉ, POPROS NĚKOHO ZKUŠENÉHO, ABY NA TEBE DOHLÉDL.

SIRKY MĚJ ULOŽENY V NEPROMOKAVÉM OBALU, TŘEBA V MALÉ KRABIČCE NEBO UZÁVÍRATELNÉM PYTLÍKU. VLHKOU SIRKOU OHĚŇ NEZAPÁLÍŠ.

UDRŽENÍ OHNĚ

- Při rozhořívání nech oheň chvíli hořet, než začneš přikládat.
- Přikládej opatrně, malý plamínek snadno zhasne.
- Po rozhoření přikládej čím dál silnější větve nebo polínka.
- Nezkoušené rozfoukání či vítr může při rozhořívání uškodit.
- Před foukáním větru můžeš oheň ochránit závětrím.

MYSLI NA BEZPEČNOST!

Nenechávej oheň bez dozoru. Žhavé uhlíky může rozfoukat vítr nebo se mohou vznítit hořlavé předměty v okolí ohniště. Před odchodem oheň důkladně uhas, může se šířit i kořeny!

TAKÉ SI DEJ POZOR NA TO, ŽE NEMŮŽEŠ ROZDĚLÁVAT OHEŇ, KDE SE TI ZROVNA ZACHCE. NAPŘÍKLAD V NÁRODNÍCH PARCÍCH NEBO CHKO MŮŽEŠ OHEŇ ROZDĚLÁVAT POUZE NA ZVLÁŠTNÍCH MÍSTECH, KTERÁ JSOU K TOMU URČENA.

POKUD JSI PRO PŘÍPRAVU OHNĚ MUSEL/A PŘIPRAVIT I OHNIŠTĚ, NEZAPOMEŇ JEJ TAKÉ VYCHLADĚ A ZALITÉ VODOU ZAHLADIT.

Oheň jsem poprvé s oddílem rozdělal/a dne

..... v

Oheň. Vyzkouším si rozdělát oheň. Dodržíme bezpečnostní zásady.

První pokus máš za sebou. S dalšími pokusy se budeš zlepšovat. Můžeš si vyzkoušet připravit a následně zahladit ohniště, uvařit na ohni jídlo, připravovat slavnostní oheň, rozdělát oheň na sněhu atd.

CO SE TI JEŠTĚ MŮŽE HODIT?

ZÁPISNÍK

Stojí za to si pořídit skautský zápisník. Nejenže jej budeš potřebovat ke spoustě her, ale můžeš si do něj zapisovat informace o výpravách, oddíle, kontakty na ostatní z družiny. Budeš-li si pravidelně doplňovat zápisy z akcí, které jste společně prožili, stane se tvou osobní sbírkou vzpomínek. Lépe ti poslouží sešit v tvrdých deskách, ve kterých tvé zápisky více vydrží a na kterých se bude dobře psát.

**ŽE NEVÍŠ, CO VŠECHNO SE TI DO KÁPÉZETKY MŮŽE HODIT?
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ VĚCI SKRÝVÁ TAHLE OSMISMĚRKA. VYŠKRTEJ Z NÍ VŠECH
DEVĚT ZÁKLADNÍCH VĚCÍ A V TAJENCE NAJDEŠ DALŠÍ. MŮŽEŠ SI JE VYPISAT A DOPLNIT
DALŠÍ, KTERÉ TĚ NAPADNOU.**

Do KPZ si navíc dám:

.....

.....

ZÁKLADNÍ VYBAVENÍ PRO SKAUTSKÉ PUTOVÁNÍ

Na skautské výpravě budeš potřebovat několik základních věcí, bez kterých se neobejdeš. Následující řádky ti pomůžou s výběrem vhodného vybavení. Pokud váháš, zeptej se na radu svého vedoucího či vedoucí nebo přímo v obchodě s outdoorovým vybavením.

BATOH

Dobře vybraný batoh cestování příjemný a zjednoduší. Na skautské akce by ti měl stačit batoh o objemu okolo **50 litrů**. Větší batohy vybízejí k balení zbytečností. Určitě si poříd' batoh s **bederním pásem a popruhy**, kterými si můžeš batoh upravit přesně na svou velikost. Rozhodně si batoh v obchodě vyzkoušej, a to nejlépe s nějakou zátěží. Při nákupu také zvaž, jestli se ti nebude hodit batoh se **dvěma vstupy** – vrchem a spodem. Ani sebelepší batoh není úplně nepromokavý. Pojisti se proti dešti pořízením pláštěnky na batoh (často se prodává už s ním). Po každé výpravě nezapomeň svůj batoh vybalit, vyčistit, a pokud je mokrá, tak vysušit, aby ti mohl sloužit ještě léta.

KPZ

Už se ti na výpravě stalo, že jste si na chtěli udělat oheň, ale nikdo u sebe neměl krabičku sirek? Nebo se ti při lesní bojovce utřhl knoflík na kalhotách? Skauti a skautky si umí poradit i v takových situacích! Právě pro takové případy si pořizují krabičku poslední záchrany (tak zvanou KáPéZetku), do které schovají spoustu malých, a přitom užitečných věcí. Tu pak u sebe nosí nejen na všechny skautské akce. Když nastane problém, stačí krabičku vytáhnout z batohu a nepříjemná záležitost je rázem vyřešena.

SPACÁK

Vhodnou volbou je mumiový spacák z umělých vláken. Ani ve vlhkém prostředí totiž neztrácí schopnost udržet tě v teple. Výrobci spacích pytlů uvádějí několik teplot, do kterých je spacák určen. Zajímej se o „dolní hranici komfortu“ – to by ti v něm ještě mělo být teplo. Na skautské akce v přírodě ti většinou postačí spacák „**třísezónní**“ – určený pro venkovní spaní od jara do podzimu. Důležitým parametrem je také velikost spacáku. V příliš malém se ti bude špatně spát a příliš velký zase přes noc dostatečně nevyhřeješ. O spacák se dobře starej! Před uskladněním spací pytel vytřep od nečistot a vyvětrej a ulož jej rozbalený, aby neztratil své tepelné vlastnosti.

KARIMATKA

I když budeš mít dobrý spacák, bez dobré izolace od země ti v noci bude zima. Proto si poříd' i karimatku. Většinou narazíš na tři základní typy – pěnovou, alumatku a nafukovací. **Pěnová** karimatka je lehká, pohodlná, dobře izoluje od země a je cenově dostupná. Nevýhodou je její velký objem. **Alumatka** je menší, lehká a levná, ale zase není moc pohodlná a hůř izoluje od země. **Nafukovací** karimatky jsou pohodlné, po vyfouknutí jsou skladné a dobře izolují od země. Nevýhodou je vyšší cena, riziko propíchnutí a také váha (obvykle bývají těžší).

BOTY

Určitě budeš jezdit s oddílem na delší výpravy a tábory. Tam se hodí vyšší kotníkové boty, například pohorky, které nohu ochrání v náročném terénu. Při nákupu si boty pořádně vyzkoušej, a to nejlépe s tlustou ponožkou. Po celodenní chůzi se ti totiž noha trochu zvětší (oteče). Gumový okraj kolem bot, hlavně pak na špičkách, zvyšuje jejich trvanlivost a chrání je proti okopání. Samozřejmostí je také podrážka se vzorkem, aby ti hladká bota neklouzala na každém kroku. Důležitá je důkladná péče o boty po každém návratu domů. Vytáhni vložky, důkladně boty očisti, vysuš (nikdy ne u přímého ohně!) a před příští výpravou ošetři proti promoknutí speciálním přípravkem.

BALENÍ BATOHU

Při balení batohu je potřeba dospod a blízko zad balit věci, které budeš potřebovat až na konci dne (např. spacák) nebo které jsou těžké (potraviny).

Nahoru naopak patří věci, ke kterým chceš mít přístup během dne (např. pláštěnka, jídlo na cestu). Menší kapsy můžeš využít na drobnosti, které se vyplatí mít stále při ruce (peněženka, baterka, mapa, zápisník, stezka, ...). Věci ukládej poskládané nebo srolované, ledabyle naházené zaberou mnohem více místa. Také si dej pozor, aby tě tvrdé věci netlačily do zad. Pokud musíš sbalit vlhké věci, dej je do něčeho nepromokavého (igelitový sáček) a při nejbližší příležitosti je usuš. Nenavlhnou ti tak suché věci v batohu. Při balení kotlíku, hrnku nebo jídelní misky se snaž využít jejich vnitřní prostor tím, že je vycpeš drobnými věcmi. Zároveň si rozmysli, čím jaký prostor vycpáváš, aby ti v batohu nic nehrkalo a necinkalo.

UŽ VÍŠ, JAK SI SPRÁVNĚ SBALIT BATOHU?

POKUD ANO, BUDE PRO TEBE HRAČKA SPOJIT KAŽDOU VĚC S MÍSTEM, KAM V BATOHU PATŘÍ.
POKUD SI TROUFNEŠ, MŮŽEŠ VĚCI DO BATOHU I DOMALOVAT.

HLAVOLAMKY

Řešení rébusů, luštění tajných kódů či schopnost najít chytáky – to vše se ti může v oddíle hodit. Někdy ve hře narazíš na zvláštní kód, jindy si chcete s družinou zapsat tajemství. Víš, že skauti, kteří byli za komunismu nespravedlivě vězněni, si morseovkou dokázali vyťukat skrz zeď vzkaz a domluvit se tak na výpovědi?

ŠIFRY

Cílem šifrování je utajit zprávu tak, aby ji přečetl jen ten, kdo zná klíč. Tady je malá ukázka různých způsobů:

Morseova abeceda

je speciální kód, který byl vynalezen pro telegrafování (schválně, zjisti, co to je). Používá čárky a tečky, a díky tomu lze posílat i zvukem nebo blikáním.

Příklad: $\overset{S}{\dots} / \overset{K}{\dots} / \overset{A}{\dots} / \overset{U}{\dots} / \overset{T}{\dots} //$

Zkus: $\dots / \dots / \dots / \dots / \dots / \dots //$

A ·—	I ..	R ...
B ----	J .----	S ...
C ---.	K ---	T —
D ...	L	U ...
E .	M --	V
F	N ..	W .---
G ---	O ----	X ----
H	P	Y ----
Ch ----	Q ----	Z ----

Existuje spousta způsobů, jak se morseovku naučit. Pomocná slova, obrázky, podle délky písmene, ... Vymysli si vlastní pomůcku! Pokud nemáš nápad, vedoucí ti určitě poradí.

Had

Příklad:

Š V Á N Í !
I O N E V A
F R Í N Ě D

Obrácená abeceda

A B C D E F G H I J K L M N
Z Y X W V U T S R Q P O N M

O P Q R S T U V W X Y Z
L K J I H G F E D C B A

Příklad: HRUILEZMR = ŠIFROVANI

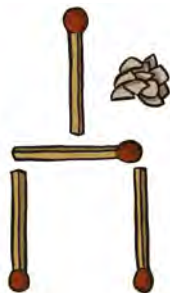
Zkus: MVMR GVAPV

Má tvoje družina svou šifru?
Zkus vymyslet vlastní šifru
či tajné písmo.

HLAVOLAMY

Zatímco u šifer musíš znát klíč, u hádanek a hlavolamů ho musíš vymyslet. Zkus najít řešení těchto tří. První dva si pochopitelně můžeš vyzkoušet s pravými rekvizitami.

Umiš dostat smetí
na lopatku přesunutím
2 serek?

Bumerang se při správném hodu vždy vrátí.
Umiš hodit míček tak, aby se ti taky vrátil?
Nesmí se však od ničeho odrazit ani jinak se
v letu ničeho dotknout.

Najdi chyby na obrázku:

.....

.....

Šifry a hlavolamy. Vyřeším hlavolam, vyluštím šifru a zašifruji svoje jméno či přezdívku.

UZLY, KTERÉ SE NEZTRATÍ

AMBULANČNÍ SPOJKA

Ambulanční spojkou svazujeme dva podobně silné provazy. Uzel není vhodný na svazování spojů, které musí zůstat za každých okolností pevné, ale pro běžné použití se často hodí. Třeba při vázání náramků nebo balení balíčků. Když si vážeš tkaničky, vážeš speciální variantu ambulanční spojky. Navíc je plochý, což využiješ třeba při zavázání obvazu – uzel pak tolik netlačí.

VYZKOUŠEJ SI TYTO
UZLY. MŮŽOU SE HODIT NEJEN
NA SKAUTSKÝCH AKCÍCH.

Uzly. Uvážu dva různé uzly.

ŠKOTOVÁ SPOJKA

„Škoťák“ se nejlépe hodí ke spojení dvou provazů nestejného průměru, materiálu i vlastností. Můžeš s ním třeba svázat celtu s provazem. Uzel se celkem snadno rozvazuje, i když byl silně utážen, a neničí lana.

LODNÍ SMYČKA

S tzv. loďákem můžeš třeba napínat prádelní šňůry nebo lano mezi stromy. Využiješ ho také, až budeš vázat táborovou stavbu, např. táborovou bránu. Smyčka se lehce váže a sama se nerozvazuje.

DŘEVAŘSKÁ SMYČKA

Další jednoduchý uzel, který využiješ, až se budeš s oddílem učit vázané stavby, nebo který dobře poslouží k vypnutí lanka při stavbě přístřešku. Jméno smyčky prozrazuje, že se často používal při těžbě dřeva a jeho stahování z lesa. Je to snadný způsob, jak připevnit lano ke kmeni, větvi, trámu, potrubí či podobným břemenům.

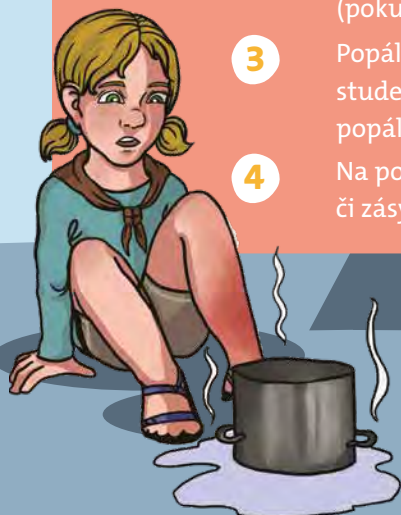
OŠETŘENÍ ČASTÝCH PORANĚNÍ

Umět ošetřit sebe nebo druhé je jedna z nejužitečnějších věcí, které se můžeš v oddíle naučit. Mnohokrát byly lidské zdraví nebo život zachráněny díky tomu, že byli na místě v daný čas skaut či skautka, kteří ovládali první pomoc. Nyní se ale podíváme na jednodušší případy, které se můžou snadno přihodit. Někdo starší a zkušenější, kdo umí poranění ošetřit, nemusí být vždy po ruce.

CO DĚLAT, KDYŽ...

...SE NĚKDO POPÁLIL

- 1 Pokud je popálenina rozsáhlejší (větší než dvě dlaně popáleného) nebo je na citlivé části těla (např. obličej, dlaně, plošky nohou či genitálie), volej 155. Pokud váháš, voláním nic nezkazíš.
- 2 Z popáleného místa sundej vše, co by mohlo popáleniny zhoršit, např. hodinky, šperky a oblečení (pokud už není ke kůži přiskvažené).
- 3 Popálené místo dej co nejrychleji pod tekoucí studenou vodu a chlaď tak dlouho, dokud to bude popálenému působit úlevu.
- 4 Na popáleninu nepatří žádná dezinfekce, mastičky či zásypy. Puchýře nepropichuj.

...MÁ NĚKDO KLÍŠTĚ

- 1 Na přichycené klíště nic nekapej, ničím ho nemaž ani nedezinfikuj. Dusilo by se a uvolnilo by do těla škodlivé látky.
- 2 Pinzetou uchop klíště co nejbliže k jeho hlavičce a kývavými pohyby ho vyviklej.
- 3 Ranku poté pečlivě vydezinfikuj.
- 4 Vytažené klíště zabal do papírku a vyhoď do odpadu nebo spláchni do záchodu. Nikdy ho nevhazuj do ohně nebo nespaluj sirkami. Klíště by žářem prasklo a škodliviny z jeho těla by se rozprskly okolo.
- 5 Místo přisátí klíštěte ještě 14 dní pozoruj, zda se tam nevytvořila velká červená skvrna. Pokud ano, vyhledej lékaře.

...SE NĚKDO POŘEZAL

- 1 Vymyj říznutí čistou vodou a vyčisti dezinfekcí.
- 2 Přelep řeznou ránu náplastmi ve tvaru mašličky, náplasťovými stehy (Urgostripy) nebo zakryj čistým nerozbaleným (tzv. sterilním) obvazem.
- 3 S větší řeznou ránou raději vyhledej lékaře, aby ji zašil.

...SI NĚKDO ZADŘEL TŘÍSKU

- 1 Ranku zakápní dezinfekcí.
- 2 Opatrně vyjmi třísku pinzetou. Nejde-li tříška vytáhnout, zkus ji odstranit špičkou vydezinfikované jehly.
- 3 Místo po tříске opět vydezinfikuj.

... NĚKOHO PÍCHLA VČELA

- 1 Zjisti, jestli je dotyčná osoba alergická na bodnutí včelou. Pokud ano, musí si vzít léky, které by měla mít pro tento případ s sebou. Pokud léky nepomáhají a stav se nelepší, volej 155.
- 2 Opatrně vytáhni z ranky zbytky žihadla, dobře ti to půjde pinzetou.
- 3 Místo vpichu vydezinfikuj.
- 4 Místo chlaď studeným obkladem, máš-li ho po ruce, můžeš použít i gel určený na hmyzí bodnutí (např. Fenistil).

Poranění. Vyzkouším si ošetřit dvě (maskovaná) menší poranění.

...NĚKOMU TEČE KREV Z NOSU

- 1 Předkloň dotyčné osobě hlavu.
- 2 Přikládej studené obklady na týl a čelo.
- 3 Nech krev z nosu volně odtékat, případně můžeš stisknout nosní křídla (tj. kořen nosu).
- 4 Hlavu nezakláněj, aby krev nenatekla do žaludku.
- 5 Pokud do 20 minut nepřestane téct, vyhledej lékaře.

MYSLI NA TO, ŽE JE VŽDY LEPŠÍ NAJÍT NĚKOGO ZKUŠENĚJŠÍHO, KDO TI S OŠETŘENÍM POMŮŽE. NA SCHŮZCE RÁDCE ČI RÁDKYNĚ, NA VÝPRÁVÁCH VEDOUcí, DOMA RODIČE. TAKÉ JE VŽDY INFORMUJ O ZRANĚNÍCH, KTERÁ SE STALA, KDYŽ NEBYLI POBLÍŽ.

URČITĚ VÍŠ, ŽE LÉKAŘSKOU POMOC PŘIVOLÁŠ TELEFONNÍM ČÍSLEM 155. DOJDE-LI K NEHODĚ VĚTŠÍHO ROZSAHU, VZPOMEŇ SI I NA ČÍSLA HASIČŮ (150), POLICIE (158), OBECNÍ POLICIE (156) NEBO EVROPSKÉ TÍSŇOVÉ LINKY (112), KTERÁ TI POMŮŽE I V ZAHRANIČÍ.

JEDEME NA VODU!

Rozumí se samo sebou, že vodní skauti a skautky tráví hodně času na vodě. Jednotlivé oddíly používají různé typy lodí. Prohlédni si ty základní, určitě jsi už na některé z nich jel/a. K bezpečné plavbě je nezbytná plovací vesta a další vybavení, např. boty do vody a někdy helma. Pokud pojedíš na delší plavbu, určitě se ti bude hodit i lodní pytel.

VODÁCKÁ PLAVIDLA

PRAMICE

Pramice je loď pro čtyři až šest lidí a kormidelníka. Je to český vynález. Pokud jsi na ní už jel/a, třeba u vlačat nebo žabiček, znáš její výhody: ve více lidech je pádlování méně namáhavé (pokud se zrovna někdo z posádky neulejvá), mladší se na ní od zkušenějších učí nové vodácké dovednosti a ve větší partě je taky větší zábava. Každý rok v září se na pramicích jezdí i největší závod českých vodních skautů „Napříč Prahou – přes tři jezy“. Na některé pramice lze připravit oplachtění a pak se s nimi můžete vydat na vodu i bez pádlování, jen za využití větru.

KÁNOE

Původní kánoe pocházejí od amerických indiánů, později se rozšířily po celém světě. Na našich řekách je dnes tato loď nejpoužívanějším plavidlem. Nejčastěji se setkáš s dvoumístnou kánoí, ale existují i jednomístné či vícemístné kánoe, otevřené i celokryté. Hodí se pro jízdu jak na klidné, tak na divoké vodě.

KAJAK

Kajak je zase vynálezem Eskymáků, bývá jednomístný nebo dvoumístný. Na rozdíl od kánoe se v něm sedí s nataženýma nohama a pádluje se kajakářským pádlem, které má dva listy spojené dřikem.

VODÁCKÉ VYBAVENÍ

PÁDLO

S kánoí, pramicí ani kajakem by ses nikam nedostal/a bez pádla. Správné pádlo si pro sebe vybereš tak, že ti při porovnání s vlastní výškou sahá hlavicí mezi bradu a nos. Kajakářské pádlo (dvojpádlo) používají zkušenější vodáci při jízdě na kajaku.

PLOVACÍ VESTA A HELMA

Pro bezpečnou jízdu na vodě je plovací vesta naprosto nezbytná. Musíš ji mít na sobě vždy, když jedete na vodu! Pokaždé si ji správně oblékni a utáhni všechny popruhy, jediné tak ti při nehodě pomůže vynořit se nad hladinu. Na některých proudících či obtížnějších řekách a na zavřených lodích je nutné použít i helmu, která zabrání poranění hlavy o dno při převrácení.

LODNÍ PYTEL

Lodní pytel ti umožní udržet věci v suchu, musíš je však do pytle pečlivě naskládat a správně pytel uzavřít. Někdy se místo lodního pytle používají barely.

VODÁCKÉ NÁZVOSLOVÍ, KTERÉ V ODDÍLE POUŽÍVÁME:

Háček

člen/ka posádky sedící na lodi na přední sedačce

ODDÍLOVÉ POVELY:

Kormidelník či kormidelnice na lodi vydává povely, které každý musí správně provést, aby loď jela tam, kam má. Náš oddíl používá na lodi tyto:

Povely

Co mám udělat

NOVÁČEK SKAUTŮ A SKAUTEK SE
CHÝLÍ K ZÁVĚRU. MŮŽEŠ SE TĚŠIT NA SPOUSTU DALŠÍCH POZNATKŮ
A ZKUŠENOSTÍ, KTERÉ ZÍSKÁŠ PŘI PLNĚNÍ VODÁCKÝCH DOPLŇKŮ
1. A 2. STUPNĚ SKAUTSKÉ STEZKY.

HODNĚ ŠTĚSTÍ!

Splnil/a jsem všechny podmínky stanovené oddílem a dokončil/a jsem

NOVÁČKOVSKOU ZKOUŠKU

Dne:

.....

Podpis vedoucí/ho oddílu:

.....

POZVÁNÍ NA SKAUTSKOU STEZKU

Dokončením Nováčka máš za sebou první kousek své skautské stezky, tedy ochutnávku toho, co znamená být skautem či skautkou. Otevírá se ti možnost složit skautský slib. Složení slibu vyjadřuje osobní rozhodnutí žít podle skautských hodnot.

A právě skautské hodnoty tě na tvé skautské stezce budou provázet a pomůžou ti udržet správný směr. Pomůžou ti překonat překážky, obtíže a náročné situace, na které cestou narazíš. Na skautské stezce také potkáš spoustu přátel a naučíš se mnoho věcí. Zažiješ příhody, na které budeš dlouho vzpomínat.

Na dalším skautském putování ti bude pomocníkem také 1. a 2. stupeň skautské stezky – vydáš se na cesty čtyř živelů, na kterých tě čeká další dobrodružství, objevování a rozvoj.

TENTO
SEŠIT JE TVÝM PRŮVODCEM PŘI
POZNÁVÁNÍ SKAUTINGU. SKAUTING
JE SPOLEČENSTVÍ LIDÍ, KTEŘÍ SE SNAŽÍ
ZLEPŠOVAT SVĚT OKOLO SEBE. SNAŽÍ SE
BÝT ČESTNÍ A ZODPOVĚDNÍ, POMÁHAT
DRUHÝM A BÝT PŘIPRAVENÍ NA RŮZNÉ
SITUACE, KTERÉ JE V ŽIVOTĚ
MŮŽOU POTKAT.

VE SKAUTSKÉM ODDÍLE MÁM PARTU
DOBÝCH KAMARÁDŮ A KAMARÁDEK. VÍDÁME SE
KAŽDÝ TÝDEN NA SCHŮZKÁCH. O VÍKENDU JEZDÍME
NA VÝPRAVY A O PRÁZDNINÁCH NA TÁBOR! V ODDÍLE
SI MŮŽU VYZKOUŠET SPOUSTU VĚCÍ, TŘEBA RŮZNÉ
SPORTOVNÍ AKTIVITY, HRY, TVOŘENÍ, TÁBOŘENÍ
V PŘÍRODĚ NEBO PRVNÍ POMOC.

